

LUČATÍNSKE

30. jún 2012 ročník VI. / číslo 2

zdarma do každej domácnosti

ZVESTI

Príhovor

Vážení spoluobčania,

je tu opäť čas oddychu, dovoleníek, prázdnin a stretávaní sa s priateľmi. A preto aj my pripravujeme pre Vás niekoľko akcií. Tento rok si pripomíname 80. výročie založenia organizovaného futbalu v našej obci. Oslava bude pozostávať z dvoch častí, zo športovej, keď sa v sobotu 7. júla uskutoční tradičný futbalový turnaj „Memoriál Ing. Miroslava Chovana“ a spoločenskej, ktorá sa odohrá o deň neskôr v nedeľu 8. júla 2012 o 15:00 hod. v sále tunajšieho kultúrneho domu. „Deň obce“ je naplánovaný na 21. 7. a koncom júla sa bude ešte konať hasičská súťaž. Na všetky akcie Vás srdečne pozývam.

Možno povedať, že v tomto roku sa v našej obci s rôznymi podujatiami ako by vrece roztrhlo. Je dobre, že popri riešení problémov sa vieme stretnúť a pobaviť sa na akciách, ktoré nás spájajú. Bolo tomu tak aj 17. júna t. r., kedy sa uskutočnil 1. ročník cestného behu pre každého „Lučatínska 11“. Zúčastnili sa ho bežci zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. Podľa ohlasov od Vás, občanov, akcia sa páčila, mnohí boli prekvapení množstvom štartujúcich a jej úrovňou. Ďakujem najmä Marekovi Vojníkovi, rovnako však všetkým občanom, ktorí akciu pripravovali a zrealizovali. Pevne verím, že 2. ročník „Lučatínskej 11“ bude ešte lepší a našu obec zviditeľní ďaleko za jej hranice.

Prajem Vám všetkým krásne prežitie leta, aby ste sa z dovoleníek vrátili zdraví a oddychnutí.

Marián Piši, starosta obce

Cesta rozprávkovým lesom

Dňa 3. júna tohto roku kultúrna komisia našej obce usporiadala pri príležitosti MDD - Cestu rozprávkovým lesom. Podujatie prebiehalo za pomoci členov klubu dôchodcov a rodičov. Tohto roku nám dokonca prišlo aj pekné počasie. A tak naši najmenší, v sprievode rodičov, starých rodičov a dokonca aj nášho pána starostu, sa radi stretli s rozprávkovými

bytosťami, ktoré ich už netrpezlivo očakávali na jednotlivých stanovištiach. Pekne upravený chodník, ktorý viedol od kúpaliska, popod Brdo, aj cez les, nám pripravil ujo Julko Kasa, za čo mu veľmi pekne ďakujeme. Ďakujeme aj našim sponzorom, ktorí nám prispeli na sladké odmeny - MVDr. Dušan Hanzel, Baltaxia, s.r.o. - Mindaugas Sadauskas, Auto-doprava - Pavel Salón, Slovtepmont - Jozef Ďurech, Maťo Frajt Lučatín, lučatínsky Klub dôchodcov, Plesový výbor a COOP Jednota.

• Časť účastníkov osláv pri príležitosti 55. výročia organizovaného futbalu v Lučatíne, teda pred 25 rokmi (ešte na starom ihrisku).

Obec Lučatín a TJ Mladosť Lučatín

Vás srdečne pozývajú

dňa 8. 7. 2012 o 15. hod. do sály kultúrneho domu

pri príležitosti 80. výročia

založenia organizovaného futbalu

Program:

- Otvorenie
- Správa o činnosti- zhodnotenie od založenia futbalu v Lučatíne
- Príhovory - starosta obce zástupca obfZ Banská Bystrica
- Akt vyznamenania
- Príhovor vyznamenaných
- Kultúrny program
- Posedenie s občerstvením

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Všetky návrhy poslanci odsúhlasili

V poradí VIII. rokovaní Obecného zastupiteľstva (OZ) obce Lučatín sa konalo 21. mája tohto roku. Na rokovaní sa zúčastnilo všetkých päť poslancov. V úvode rokovania starosta obce Marián Piši privítal nielen poslancov, ale aj prítomných občanov. Po schválení programu rokovania určil overovateľov a zapisovateľa a zapisniče a nasledovala kontrola plnenia uznesení z predchádzajúcich rokovaní OZ. Správu o kontrole uznesení z rokovania OZ poslanci vzali na vedomie.

OZ na svojom VIII. rokovaní schválilo Všeobecné záväzné nariadenie (VZN) obce č. 49/2012 o prevádzkovom poriadku pohrebiska a domu smútku a VZN obce č. 50/2012 o verejnom poriadku na území obce. OZ ďalej súhlasilo s doplnením

územného plánu a vybudovaním rodinného domu na parcele č. 617/9 a to za podmienok: Bez zabezpečenia vybudovania prístupovej komunikácie a všetkých inžinierskych sietí zo strany obce. Za tento bod hlasovalo všetkých 5 poslancov. OZ tiež súhlasilo s výmenou obecného pozemku na parcele č. 618/1 o výmere 160 m² (vlastník Obec Lučatín) za parcelu č. 618/5 o výmere 160 m² (vlastník Ing. Jozef Solárík s manželkou). Za výmenu súhlasili traja poslanci, jeden bol proti a jeden sa zdržal hlasovania. OZ ďalej vyslovilo nesúhlas s premiestnením autobusovej zastávky na dolnom konci obce, ktorá je umiestnená pred rodinným domom č. 119 (vlastník Ján Godor). Za nesúhlas s jej premiestnením hlasovalo všetkých päť poslancov.

Obec Lučatín Vás pozýva dňa 21. júla 2012 (sobota)

na kultúrne podujatie pri príležitosti spomienky

na **Jána Plieštika**

muzikanta a výrobcu hudobných nástrojov z Lučatina, ktoré sa bude konať v areáli FŠ TJ Mladosť Lučatín.

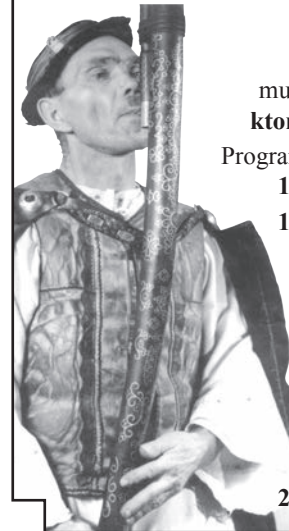
Program:

14:00 exhibičný futbalový zápas

16:00 slávnostné otvorenie a kultúrny program

- Klub dôchodcov Lučatín - spevy a tance z Lučatina
- Sólisti na ľudové nástroje, ktoré vyrábala Ján Pliešтик
Juraj Dufek (Bojnica), Martin Tesák (P. Polhora),
Milan Štesko (B. Bystrica), Karol Kočík (Zvolen),
Lubomír Tatarka (S. Lupča), Vladimír Homola
(Priechod), Ondrej Selecký (Hrochoť),
Ján Močko (Poniky)
- Ľudová hudba z Poník

20:00 zábava – hrá skupina SEX TET

Prevetrajme staré archívy!

V máji našu obec navštívila skupina ľudových umelcov z Poznane, ktorí viedol Janusz Jaskulski, riaditeľ tamajšieho Národného múzea, oddelenie hudobných nástrojov. Poľskí hostia na stretnutí v obecnom úrade vzdali hold nášmu občanovi Jánovi Plieštikovi. Hovorili o ňom s veľkou úctou a ich vedomosti z jeho života boli neuveriteľné. Vedenie Lučatina okrem iného požiadať o poskytnutie fotografií pána Plieštika, nakoľko si potrebujú doplniť a rozšíriť jeho expozíciu v múzeu. Obecný úrad sa preto obracia na vás, občanov, ktorí vo svojich archívoch máte fotografie Jána Plieštika, či by ste ich neposkytli na preskenovanie.

Obecný úrad zároveň plánuje zozbierať od ochotných občanov historické fotografie Lučatina ako aj zorganizovať súťaž o najkrajšiu snímku zo súčasného života obce. Pokiaľ by sa tieto zámery stretli u vás s ochotou sa do nich zapojiť, nebude potom problém usporiadať výstavku fotografií, na ktorej budeme vidieť ako žili naši predkovia a ako žijeme dnes. (Dobové a súčasné foto prosíme doručiť J. Kováčovej)

Na valnom zhromaždení lučatínského UPS a PS pochvalne i kriticky

Delegáti rozhodli o zmene

Valné zhromaždenie (VZ) lučatínského Urbárskeho pozemkového spoločenstva a Pasienkového spoločenstva (UPS a PS), ktoré sa konalo tohtoročného 22. apríla, rozhodlo o tom, že došlo k zmene. Za predsedu UPS a PS bol zvolený Zoltán Hanko a za členov výboru Eva Ďurčíková, Ján Kubečko, Miroslav Majer a Patricius Fraňo. Zmeny nastali aj v dozornej rade, dvoch členov – Jána Uhríka a Jozefa Muránskeho povedie jej nový predseda Július Kasa.

Delegáti VZ si zároveň vypočuli výročnú správu o činnosti spoločnosti za minulý rok, zoznámili sa s úlohami, ktoré pre spoločenstvo vyplývajú z „Programu obhospodarovania lesa na rok 2012“ a schválili účtovnú závierku a rozdelenie zisku. Podľa správy vlni sa vyťažilo 614,29 m³ dreva pri cene 16,60 € za kubík. V roku 2012 ťažba predstavuje 251,08 m³ pri cene 22,70 €.

Čo sa týka ekonomických výsledkov UPS za minulý rok skončilo so ziskom 956,27 €, ktorý po schválení VZ sa zúčtuje

do nerozdeleného zisku minulých rokov. Tak ako v predchádzajúcom roku dopad na výsledok hospodárenia mala najmä nízka predajná cena dreva spôsobená konkurenciou a množstvom dreva na trhu, ako i skutočnosť, že išlo o kalamitné drevo. Ostatné náklady predstavovali predovšetkým odmeny pre lesných robotníkov, pre členov výboru a dozornej rady vo výške schválenej VZ, zabezpečenie služieb súvisiacich s vedením účtovníctva, odvody dane z nehnuteľností a odpisy investičného ma-

jetku. Ku koncu roku 2011 boli pohľadávky za predaj dreva a nájom vo výške 708 €, finančný majetok predstavoval celkovú hodnotu 73 808,37 €.

PS dosiahlo za vlaňajšok zisk po zdanení v čiastke 1 956,27 €. VZ schválilo jeho vyplatenie členom PS na podiely na zisku v celkovej sume 2 016,- €, pričom rozdiel v čiastke 59,96 € sa vyplatí z nerozdeleného zisku minulých rokov.

V kritickom duchu sa niesla správa dozornej rady UPS PS. Jej členovia po vykonaní kontroly dokladov a evidencie opätovne vytkli existujúce nedostatky. Týkajú sa najmä oblasti nesprávneho uzatvárania zmlúv, nedodržiavania podmienok predaja dreva, chýbajúceho číslovania a podpisovania dodacích listov, nákladnej opravy motorového vozidla a nedostatočnej starostlivosti o jeho technický stav ako aj nečinnosti niektorých členov výboru.

(Dokončenie na 3. strane)

Na „Lučatínskej 11“ vyše 130 bežcov z celého Slovenska, ale aj z Prahy a Nemecka

Premiérový prvý ročník dopadol na výbornú

Beh patrí medzi najjednoduchší a zároveň najúčinnejší druh športu. Je prístupný každému, je časovo a finančne nenáročný. Nehovorím o tom, že je to najprirodzenejšia ľudská pohybová aktivita. Ako vyznávač behu viem, o čom hovorím.

S myšlienkou zorganizovania bežeckého podujatia som už dávnejšie koketoval, viem ako ťažko je takýto pretek pripraviť. Preto som rád, že sa mi to podarilo zorganizovať ako hlavnému usporiadateľovi dňa 17. júna 2012 práve u nás, v našej obci. Verím, že sme v Lučatíne začali písať históriu cestného behu. Vyše 130 bežcov z celého Slovenska, ale aj z Prahy a Nemecka, si prišlo pozrieť našu obec, aby sa zúčastnili tohto podujatia. Pozitívne ohlasy bežcov po 1. ročníku ma uistili, že sme na správnej ceste a môžeme pomaličky pripravovať 2. ročník. O rok môžeme počítať aj s vyše 200 bežcami, tak verím, že som viacerých presvedčil, že sa to u nás dá a že šport má ľudí spájať a nie rozdeľovať.

Zaujali výkony našich detí, áno, aj u nás máme talenty, výborné 2. miesto rýchlonohého Alexandra Seleckého v behu na 1 km a tiež druhé miesta v behu dorastencov súrodencov Barborky a Jakuba Mikušincových v behu na 4 km. Z lučatínskych bežcov v hlavnej kategórii v behu na 11 km Andrej Majer skončil na 20. mieste, v kategórii nad 50 rokov dobehol na peknom 10. mieste Pe-

ter Loučka a na 12. mieste Peter Hejduk. V behu žien na 11 km v kategórii nad 30 rokov sme mali tiež zastúpenie, Lučatínčanky Mária Stevanovičová dobehla na 12. mieste a Eva Šnajdarová na 17. mieste. V hobby behu žien zaujali bežkyne - kamarátky Martina Foltányová na 6. a Mária Loučková na 9. mieste. Ani v tejto kategórii naši muži neskľamali - Peter Svetlík 4. a Maroš Foltány 9. miesto. Veľký obdiv si zaslúži 70-ročný Lučatínčan Július Slivka, ako najstarší pretekár skončil v hobby behu na 11. mieste. Spomeniem ešte našich dvoch spoluobčanov - jeden zo sponzorov podujatia Igor Plžík prekonal sám seba, prvým pretekcom v živote sa dokázal popasovať nielen s časom, ale aj s teplotou a 11 km zvládol, držiteľka Jánskeho platinovej plakety Ľubica Paločková prijala na Silvestra výzvu a dokázala, že sa to dá! Tiež odbehla svoj prvý pretek a zvládla to. Na behu sa v Lučatíne zúčastnilo viacero osobností. Účastník piatich zimných olym-

piád Ivan Bátory, ktorý nielen bežal, ale aj štartoval beh detí a hobby beh. Ďalej účastník letných olympiád a majster Európy v chôdzi Pavol Blažek, víťaz „Lučatínskej 11“ Robo Valiček, tiež účastník letnej olympiády Atila Barus, víťaz viacero medzinárodných maratónov v Európe, ďalej prvá žena 1. ročníka „Lučatínskej 11“ Svetlana Lipárová z Partizánskeho, ktorá tento rok reprezentovala našu republiku na ME v duatlone v Holandsku, kde skončila na 13. mieste a ďalší iní športovci. Na trati vzbudil záujem bežec - vyznávač behu na boso Banskobystričan Peter Fabok, tento usporiadateľ septembrového Banskobystrického maratónu dokázal prebehnúť 11 km trať na rozpálenom asfalte na boso.

Po behu bola „pasta párty“ v podaní majstrov z Grajciara. Rado Riečan spolu s Pavlom Jackuliakom pripravili pretekárom gastronomický cestovinový pôžitok, mali čo robiť, aby pripravili 200 porcií cestovín a nasýtili hladných bežcov.

Ešte raz patrí poďakovanie starostovi našej obce, že sa dal mnou nahovoriť na tento beh, obci Slovenská Ľupča, našim hasičom - veteránom za pomoc pri uzatváraní trás, firme BCF za nafukovacie hrady, TJ Mladost' Lučatín za poskytnutie priestorov, sponzorom z našej obce, bez ktorých by sa to nepodarilo: Dušan Hanzel, Ľubo Paločko, Igor Plžík, Peter Mikušinec, Zdenka a Rado Grajciarovci, tiež vďaka dievčatám na občerstvovačke, našim dievčatám pri prezentácii a Lukášovi Šišiakovi za obetavú pomoc. Výsledky a video z preteku nájdete na www.iTrenersk **Marek Vojník**

Delegáti rozhodli o zmene

(Dokončenie z 2. strany)

Naopak, pochvala za aktívnu prácu a činnosť sa dostala Eve Ďurčíkovej, Števkke Trajtelovej a lesným robotníkom.

Novozvolení členovia výboru UPS a PS sa stretli už 25. apríla 2012, aby riešili predovšetkým otázku odovzdávania majetku spoločnosti. V prvých májových dňoch sa už začalo aj s výsadbou 2 050 kusov sadeníc smreka, ktorá sa skončila 11. mája, lesné práce pokračovali dokončením prerezávky na poraste nad

Jánošovou. Zásluha a poďakovanie za odvedenú robotu patria predovšetkým M. Kováčovi st., Pavlovi Mažárimu, Ele-ne Oravcovej, I. Štubniakovi, Júliusovi Slivkovi, M. Kováčovi ml. a P. Kuzmovi.

Výbor UPS zároveň občanom oznamuje, že majú možnosť odkúpiť si palivové drevo a nahotovenie si dreva formou samovýroby v stanovených lokalitách. Tí, ktorí majú záujem, sa môžu formou písomnej žiadosti prihlásiť u členky výboru Evy Ďurčíkovej.

Splnený sen o dakarskom dobrodružstve

Kultúrna komisia OZ našej obce usporiadala 30. marca 2012 v priestoroch sály kultúrneho domu besedu s Dušanom Čipkom, účastníkom Rely Dakar – Argentína, Chile, Peru.

Dušan Čipka je rodák z Banskej Bystrice a posledných deväť rokov býva v Lučatíne. Jeho účasťou na Rely Dakar, ktorá je mimochodom považovaná za najnebezpečnejšie motoristické podujatie na svete, sa mu splnil veľký sen. Dušan Čipka sa stal iba piatym Slovákom, ktorý dokončil túto púštnu rely. Skončil na 75. mieste. Treba podotknúť, že zo 187 pretekárov

prišlo do cieľa záverečnej etapy v Lime iba 97.

Priebeh besedy sa niesol v priateľskej atmosfére. Premietali sa zábery z rely, pán Čipka nám rozprával príjemné a aj nepríjemné zážitky a zúčastnení mu kladli množstvo otázok. My sa mu za všetkých chceme touto cestou poďakovať, že i napriek maximálnemu pracovnému vyťaženiu si našiel čas, prišiel medzi nás a podelil sa o zážitky z tohto motoristického podujatia. Jeho novým snom je absolvovať spolu so synom ďalší ročník tohto náročného motoristického podujatia.

Ohlas na článok z minulého čísla: Možno chýba častejší vzájomný dialóg

Tvrdenie proti tvrdeniu

Pán starosta! Nechcela som odpoveď, ale keď si mi ju dal a Ty si sa pekne vykráslil a ja sa podľa Teba nepekne správala, otočím aj druhú stranu mince.

Tak som sa Ťa opýtala, čo by urobila Tvoja manželka, keby jej doničili psy to, čo si videl urobené na mojom dvore! Akú radu a odpoveď si mi dal - aby som ich otráвила! Poznamenal si, že nemal by si to povedať, ale inakšie riešenie nevieš. Keby som to chcela urobiť, tak to urobím už dávno, ale tie psy nemôžu za to, že majú takých majiteľov. Dobré všetci ľudia vedia, čie psy behajú po dedine a robia zle. No keď Ti tí majitelia povedali, že to v noci neboli ich psy, tak asi s nimi spávajú spoločne v spálni, keď to tak dobre vedia. To si už mal alergiu na mňa, keď som prišla zase sa sťažovať pre psov. Tak si mi nacychtyro povedal, že mám takú výnimočnú sučku, čo sa najmenej 30-krát do roka hára. Skrz psov som musela vyrúbať aj okrasnú kosodrevinu pred domom, aby som každú sobotu neodstraňovala psie nečistoty!

Z pozície Tvojej funkcie sa to, pán sta-

rosta, mohlo riešiť napomenutím dotknutých majiteľov psov alebo následne aj blokovou pokutou, keď sa to opakovalo viackrát. No ale Ty sám ideš v tomto smere „príkladom“, keď Ti pes behá po ulici. Tú vetu: „Tvrdenie proti tvrdeniu“ už radšej zmeň, lebo ju dosť často používaš, keď nevieš – „kam z konopí“. Prečo klameš, pán starosta? Popri tej obecnej tabuli chodím každý deň. Najmenej mesiac tam visel oznam, že pán Blaško nezaplátil za smeti a boli pri ňom zverejnené všetky osobné údaje. Tak isto ste z občana Tiba Fúdora urobili bezdomovca. Keď to tak citlivo riešite, ani nevieš, aké oznamy dávate na tú vývesnú tabuľu. Bolo tam zverejnených mnoho občanov s ich osobnými údajmi.

K tým čistým chodníkom! Asi máš, pán starosta, „vlčiu hmlu“! Celú zimu som chodila na dolný koniec a viem, ktoré chodníky boli vyčistené a ktoré nie. Môžu Ti to potvrdiť aj tí občania, ktorí chodia na zimné prechádzky.

Druhýkrát si prečítaj riadne článok a neďavaj mi klamlivú odpoveď. Tá výpomoc

pre starých ľudí mala znieť, že sa to jedná len o starobný dôchodok, do ktorého sa nezapočítava vdovský dôchodok. Prečo ste to tak nehlásili. Potom by nebol ten problém. ...Nech sa Ti, pán starosta, všetci za to poďakujú, čo si ich pripravil o dávky v hmotnej núdzi.

Ten obecný rozhlas je asi len pre tých občanov, ktorí sú doma, ale tí, ktorí pracujú do 17. hodiny, ťažko sa dozvedia, čo vy hlásite. No a ja sa Ťa pýtam, ako si, pán starosta, prišiel na to, že Ty si niekto, kto je viac? To si potom naozaj myslíš? Ten častejší vzájomný dialóg stojí za fajku tabaku. Lebo Ty si budeš zastávať a riešiť len svoje názory a nie názory druhých ľudí. Tých potom prirovnávaš, keď sa prídu sťažovať: „Ty si ako tá a ty si ako ten...“. Tak na čo majú ľudia písať svoje postrehy a názory, keď im potom odpíšeš, že Vám všetko vyčítame, ale nenapíšeš, aké riešenie a nápravu ako úrad, urobíte.

Na záver. Všetci občania, ktorí chcete zistiť, kto vás nenávidí, napíšte článok do Lučatínskych zvestí a rýchlo zistíte, kto je to.

Eleonóra Sedliaková

Môj názor

Pod'akovanie

Stále čítam v Lučatínskych zvestiach o samom poďakovaní za normálne veci, ktoré sa musia pri futbale urobiť. Všetci pán Šutka, nás nemal kto pochváliť ani poďakovať sa za urobenú prácu vo futbalovom oddieli. A to sme robili za inakších podmienok, nie ako teraz.

Nám MNV nekúpilo kosačku, ako teraz obecný úrad za 2 650,0 € (80 000,00 Sk).

My sme museli kosiť ihrisko ručne a zobrať hrable do rúk a pohrabať. Vápno na lajnovanie ihriska sa chodilo brávať na stavbu do Sedliakov. Nehrávali sa, ako teraz prípravné zápasy v telocvični, ale na škvárovom ihrisku. Dresy sa nedávali do čistiarne, ale sa prali doma. Museli sa prať aj viackrát, kým sa z nich nevyplavila všetka škvara. A tie, ktoré boli roztrhané, sme museli pozašívvať, lebo nebola taká kvalitná.

Bufet to bol stánok PNS a keď som chcela predávať, musela som si z domu doniesť vodu, aby som mala v čom poumývať poháre. Zarobené peniaze sa použili na zaplatenie rozhodcov a pohostenie pre hráčov v miestnom pohostinstve.

Nepoužívali sme jednorázové misky, ktoré sa zahadzujú, ale plastové misky a lyžice, ktoré sme museli pribežne umývať, aby sa mali hráči z čoho najesť.

No a ešte k tomu ihrisku. Nie som siedomá, že ihrisko sa postavilo len pre tých sedem hráčov z Lučatina, ktorí hrajú futbal. Potom sme asi veľmi bohatá obec, keď

nechcete pustiť na ihrisko nikoho. Tak postavte nové ihrisko pre tých ostatných občanov. Aby mohli chodiť aj deti a hasiči, ktorí reprezentujú tiež našu obec a reprezentujú ju dobre. Nové ihrisko sa postavilo preto, lebo sa pokazil most cez rieku Hron. Na tom starom ihrisku sme sa hrávali ako deti celé dni. Hrali sme vybíjanú, volejbal, behali sme a nikto nás z neho nevyháňal. Tak si myslím, že má právo každý chodiť na ihrisko.

Budete mi oponovať, že deti robia na ihrisku zle. Ale to je vizitka rodičov, ako ich vychovali. Ja nemám problém s lučatínskymi deťmi a myslím si, že tie deti nie sú až také zlé, ale ich treba niečím motivovať. Zabudli ste, že aj my sme boli deti a tiež sme robili výtržnosti. Týmto by som sa chcela poďakovať Jánovi Šutkovi, ktorý pre lučatínsky futbal urobil veľa. Ďalej Jozefovi Slušníakovi, Jánovi Sedliakovi a všetkým tým, ktorí sa už nedožili tohto poďakovania a sú to Ján Auxt a hlavný kuchár Miki Salón a Rastó Majer st. Taktiež poďakovanie patrí aj ich pomocníckam Betke Slušníako-

• Takto sa varil guláš 13. júna 1986.

vej a Anke Turčanovej. Štafetu kuchára potom prebral Laco Kučera, ktorý varil veľmi dobrú držkovú na ukončenie sezóny. A za nami mnoho ďalších nadšencov pre futbal, ale čím ďalej už za lepších a lepších podmienok.

Všetkým patrí veľká vďaka.

Eleonóra Sedliaková

Mamičkin sviatok

„Mama je mama, stále ju máš, nad tvojím spánkom vždy drží stráž...“ Aj tento rok sme pre naše mamičky a mamulienky pripravili program, ktorým sme sa im chceli poďakovať za ich starostlivosť, obetavosť a nekonečnú lásku, ktorou nás zahŕňajú každý deň. V nedeľu 13. mája sme sa stretli v kultúrnom dome, kde sme sa predviedli s divadielkom, tancom, spevom a recitačným pásmom. Do nášho vystúpenia sme dali veľa veľa námahy, času, ale najmä kusisko srdiečka. Veď toto je najlepší spôsob ako ukázať našim mamkám, že ich veľmi ľúbime a vždy ľúbiť budeme. Veríme, že sa všetkým náš program páčil a kto nás chce vidieť, nech si pozrie fotky na našej stránke a tanček na internete.

„Hurá do Afriky“

Prvý jún je sviatok všetkých detí na svete, a tak sme si aj my tento deň spestřili a vybrali sa do Afriky. No, nemyslite si, že naozaj (to by sme sa nestihli do konca školského roka vrátiť), ale boli sme na filmovom predstavení v 3D kine v Európe v Banskej Bystrici. To vám bol zážitok!!!

Väčšina z nás bola v takom kine po prvý raz a tak sme si to vychutnávali poriadne. Tento skvelý nápad sme nemali iba my, ale mali ho aj iné školy a tak sme sa motali v obrovskom množstve detí. Našťastie sa nikto nestratil, ani nezablúdil. Prišli sme do kina úplne prví (a to sme si stihli kúpiť aj pukance), vyfasovali sme okuliare, vybrali si tie najlepšie miesta a už sme len trpezlivo čakali na začiatok. Film bol krásny, vystupovali v ňom rôzne zvieratká a rôzni ľudia. Zvieratká hľadali vodu, o ktorú ich pripravil človek (kto iný) a oni sa museli popasovať s rôznymi prekážkami, nástrahami a nebezpečenstvami, kým sa spravodlivosti učinilo zadosť. Tak ako to už v rozprávkach býva, aj tu nakoniec všetko dobre dopadlo. Zvieratká svoju vodu získali a človek sa nad sebou zamyslel a zistil, že nie on je na našej planéte najdôležitejší. Po skončení predstavenia sme si pomaškrtili na výbornej zmrzline a spokojní a plní zážitkov sme sa vrátili do školy.

Zo života školákov

Ešte raz Afrika, ale vo farbách

Aby toho nebolo málo, s Afrikou sme sa stretli ešte raz. Dňa 6. júna sme navštívili Tihányiovský kaštieľ v Banskej Bystrici, kde sa konala výstava „Farba Afriky“. V príjemnom prostredí múzea s veľmi milou sprievodkyňou sme sa dozvedeli veľa nových vecí a zažili sme Afriku tak trochu na vlastnej koži. Dozvedeli sme sa, kde sa skrývajú v púšti zvieratká pred horúčavou a mohli sme si to aj vyskúšať, čo je to oáza a fatamorgána, čo všetko vedú domorodci robiť z baobabu, ako vidia niektoré zvieratká, kde žijú. Mohli sme si zašplhať medzi lianami ako opice a mohli sme si Afriku aj „ohmatať“. V drevených skrinkách boli ukryté rôzne veci z Afriky a našou úlohou bolo hádať, čo to asi je. A tak sme cítili na vlastnej koži africký piesok, figy, list s banánovníka, kakaové či kávové bobule, kôru z baobabu a mnoho iných vecí. Po „ohmataní si“, Afriky sme sa presunuli do tvorivej dielne a každý si vyrobil záložku do knihy, na ktorej bolo africké zvieratko. Keďže sme mali ešte dostatok času, pozreli sme si stálu expozíciu v múzeu a vypočuli si aj zvieraciu reč. Pred odchodom sme si nakúpili suveníry a vybrali sa na stanicu. Cestou sme si to „strihli“ cez Európu a tam sme sa zdržali, pretože sme tam našli obrovské množstvo LEGO stavebnice, z ktorej boli poskladané rôzne zvieratká a rozprávkové či filmové postavičky. Tak sme sa ešte trochu pofotili a museli sme odísť. Au-

tobus sme stihli a v poriadku sme sa dostali do školy. (Fotografie si tiež môžete pozrieť na našej stránke).

„Leto, letko voňavé...“

Pomaly, ale isto sa blížia pre nás tie najkrajšie a najdlhšie letné prázdniny. Všetci sa na ne veľmi tešíme a nevieme sa dočkať. No, ešte pred tým, ako zatvoríme školskú bránu, sme absolvovali záverečné opakovacky a písomky, na ktoré sme sa usilovne pripravovali, aby dopadli čo najlepšie. To uvidíme na našich vysvedčeniach.

Za sebou máme už aj školský výlet, tentokrát sme absolvovali návštevu hvezdárne v Banskej Bystrici. Ďalšou akciou, ktorú sme zvládli pred prázdninami, bol štvorboj v Slovenskej Ľupči. Súťažili sme v rôznych športových disciplínach a vyskúšali sme si, ako je to športovať v ozajstnom športovom areáli. A tou poslednou záležitosťou v piatok 29. júna, v posledný deň školského roku bolo prebratie si vysvedčení.

A teraz už

HURÁÁÁ PRÁZDNINY!!!

Kolektív ZŠ Lučatín

Po futbale k turistike

Pohybu v prírode zdar a turistike zvlášť!

Nie
naspäť, ale
napred
k lučatínskej
prírode!

Viacrát som písal v LZ o futbale, viac kriticky ako pochvalne, so snahou pomôcť mu naštartovať ho smerom hore. Keďže v posledných zvestiach som už nedostal priestor, našiel som si nový. Kým vám ho prezradím, vrátim sa ešte k lučatínskemu futbalu krátkymi sentenciami, ktoré nevyšli, už aj s novým, pozitívnejším komentárom v zátvorke.

• *Lučatínsky futbal je dobrý, len treba vymeniť divákov* (už netreba, futbal sa na jar polepšil a ožil, chvalabohu).

• *Diváci, keď nechcete chodiť na futbal, choďte na ihrisko aspoň na pivo. Urpín je naozaj výborný, nesklame vás a zlepši vám náladu* (už sa oplatí chodiť nielen na pivo, ale aj na futbal, stav je fifty-fifty).

• *Nad alkoholom žiadny športovec ešte nevyhrál* (lučatínski futbalisti by mohli aspoň remizovať).

• *Výkonnosť futbalu je priamo úmerná počtu tréningových hodín, a nie počtu vypitých pív a vyfajčených cigariet* (asi sa zvýšil počet tréningových hodín alebo znížil počet vypitých pív?).

Týmto chcem zakončiť futbalovú tematiku, už nemusím o futbale písať. Našiel som si novú lásku: Turistiku - kto chce pomáhať, spôsob si nájde...

Vrátil som sa nielen do rodného kraja,

ale po športe aj k druhej najväčšej láske - prírode. Spojil som svoje biologické a športové záujmy. Chcem sa venovať tomu, čo slúži všetkým ľuďom bez rozdielu veku, pohlavia a kondície celý rok, každý deň, čo môže robiť sám alebo v kolektíve. Zbral som si do rúk veľké strihacie kliešte, motyku, ručnú pílkú a na severnej strane Lučatina som vytvoril lesný turistický chodník pre všetkých, ktorí majú radi prírodu, čistý lesný vzduch. Ústne som informoval o mojom zámere aj starostu obce a predsedu Urbáru. Ten najdôležitejší súhlas mám aj od stromov, rastlín, zvierat, čo v tejto lesnej časti žijú, a ktoré po chodníku ďalej chodia. Lebo trasu mi vlastne vytýčili zvieratá, ktoré medzi stromami chodia na pašu. Čistil som len tŕne, šipy a kriaky, burinu, ktorá rastie ako a kde chce, a kde má priestor. Ak sa bude chodník využívať, budem ho aj naďalej udržiavať.

Kade chodník vedie? Začína pri priehrade v Kúte, asi 100 m vedie poľnou cestou, potom vpravo po vrstevnici cez les až po pieskový sypák (spisovne lom) pod Bánikom. Ďalej cestou popod druhú priehradu v Kutine a ponad kúpalisko do druhého, štrkového sypáku pod Brdom. Tam s pomocou priateľov Jozefa, Petra a Norbiho chceme vytvoriť stredisko pre turistov a piknikárov a tých, čo majú radi prírodu a gárden-párty. Zo sypáka ide druhá lesná časť až po Štepanicu a cez ňu až po hornú bránu cintorína. Tam zatiaľ chodník končí. Chodník je nenáročný, bezpečný, vhodný aj pre deti, rodiny, psíčkárov, horských cyklistov, bežcov, seniorov. Lesná časť chodníka vedie asi po 10 - 15 m od spodného okraja lesa. Nebojte sa lesa, skôr sa naň tešte! Lebo to, čo je z popod hory, to rado do hory uteká. Mnohí ho už objavili, aj akcia MDD viedla cez jeho druhú časť.

Čo všetko chceme na chodníku vybudovať, ako ho rozšíriť, aké ďalšie turistické atrakcie a trasy plánujeme urobiť, vám prezradím nabudúce.

Julo Kasa

Čriepky z histórie našich predkov

„Ako sa do koho v Lučatíne volalo“

Každý obyvateľ Lučatina sa identifikuje svojím menom, priezviskom, bydliskom a inými osobnými údajmi, ktoré má napísané v občianskom preukaze. Okrem týchto oficiálnych úradných údajov boli viac v minulosti ako dnes používané rôzne prímená, ktorými sa ľudia a domy v obci označovali. Prímená boli vlastne ďalšie mená, prezývky na rozlíšenie ľudí a domov v Lučatíne. Prímená sa najčastejšie vytvárali, odvíjali podľa mien pôvodných obyvateľov v dome, podľa miesta, kde dom stál - napr. na Dlhej, pod Osličkou, na Mokradi, na Záhumní, ale aj iných znakov.

Obyvatelia domov sa nenazývali svojimi vlastnými menami a priezviskami, ale len krstným menom a prímenom, napr. Jano Galovie, alebo Jano od Galov, Marka Lázovie (od Lázov), Gita Štrenicervie (od Štrenicervov), Jano Madluškovie (od Madluškov), Adam spod Osličky...

Niektorí obyvatelia mali aj svoje osobné prezývky, pod ktorými ich ľudia v obci poznali, oslovovali viac nepriamo ako priamo, v dobrom i horšom úmysle, napr. Kukuk, Hasák, Kristus, Herodes, Pufkač, Burco, Junák, Šiši, Lašoš, Vetaj, Fifty, Drdke, Srna, Guma, Pitirík, Kakala, Funtík, Čunčar, atď. Starší obyvatelia si ich určite pamätajú, mladším to nebudem pripomínať, teraz sú už iné moderné prezývky, tí starší už väčšinou nežijú. Tí, čo nemali prezývky alebo prímená sa volali len modifikovanými menami, napr. Ďula Kubišovie, Ďurino, Tivadar... Ako malé repetitívum, určite nie úplné, uvádzam niektoré vybrané priezviská a ich prímená v abecednom poradí ako odpoveď na názov článku a spomienku na život v Lučatíne. Obyvatelia s rovnakými priezviskami bývali v obci v rôznych domoch, preto pri ich priezviskách uvádzam aj viaceré prímená:

Basistovci - do Hniličkov, Bobákovci - do Môtikov, do Zvarov, Bobokovci - do Šovcov, do Ondrišov, Čížovci - do Štrenicervov, do Lepišov, do Patinákov, Dvorskovci, Senkovci - do Zatl'kov, Fraňovci - do Kozecov, Gregorovci - do Madluškov, do Domancov, do Slobodníkov, Hruškovci - do Zvarov, Horvátovci - do Detvanov, Chovanovci - do Kolárov, Kasovci - do Galov, do Lázov, Kerešovci - do Chlpáňov, do Gondov, Kmeťovci - do Mikulášov, Kováčovci - do Nitranov, do Kúdelov, Kubečkovci - do Bačíkov, Lakomčíkovci - do Paprikášov, Luptákovci - do Bakošov, Mitterpachovci - do Gregorov, Muránskovci - do Nemcov, Slobodníkovci - do Gilistíkov, Svetlíkovci - do Dávidov, Štefanovci - do Ondričkov, do Krížov, do Gubáňov, Šutkovci - do Lučatíncov, Uhríkovci - do Konôpkov.

Julo Kasa Galovie

Od zelených stolov

Po minuloročnom založení stolnotenisevého oddielu v našej obci máme za sebou úvodnú sezónu v oblastnej súťaži okresov BB a BR. Nadišiel čas na stručné bilancovanie a zhodnotenie uplynulého obdobia. Viac ako na výsledky a postavenie v tabuľke sme sa zamerali na stabilizovanie oddielu z hľadiska fungovania, zaoberali sme sa materiálnym vybavením, organizáciou tréningov a domácich zápasov a taktiež dopravou na zápasy a turnaje k súperom.

V decembri sme pre verejnosť organizovali Vianočný turnaj s kapustnicou v štyroch kategóriách (muži, ženy, deti, štvorhry). Počas sezóny sme odohrali 26 majstrovských zápasov, v niektorých sme boli pre súperov neprijemným protivníkom, naše menšie skúsenosti sme vyvažovali obetavosťou a nasadením, ale v konečnom dôsledku sa z víťazstiev tešili superi. Dúfam, že v budúcom ročníku pocítíme radosť z výhry aj my, keď zodpovedne v hojnom počte 2-krát týždenne trénujeme, takisto si z vlastných zdrojov zabezpečujeme kvalitnejšie rakety, sieťky či loptičky. Zúčastňovali sme aj individuálnych turnajov v Dubovej a Predajnej. Na záver sezóny v júni sme pripravili posedenie pri gulášoch v priestoroch futbalového areálu.

Po skončení dovolenkového obdobia plánujeme v polovici augusta začať s pravidelnými tréningami a s prípravou na nový ročník súťaže.

• Naše budúce nádeje Samko Hruška a Stanko Koubek.

Radíme sa s novými adeptami a záujemcami o tento rýchly technický šport, ktorí by zvýšili konkurenciu v družstve.

Touto cestou ďakujem všetkým fanúšikom za morálnu podporu, taktiež sme vďaka obci a TJ za vytvorené podmienky (sála, osvetlenie), ktoré si superi hrajúci u nás pochvalovali. Dúfam, že trend, ktorý sme nastolili, sa bude uberať správnym smerom a stolný tenis zapustí v našej obci pevné a stabilné korene.

Na záver prajem všetkým priaznivcom športu príjemne strávené leto a dostatok priestoru na nabieranie čerstvých síl potrebných do ďalšieho obdobia.

Miro Hruška, vedúci družstva

Vítaz si odnesie sto eur

Lučatínsky mariášový klub (LMK) v spolupráci s kolegami z Banskej Bystrice a za podpory tunajšieho OÚ usporiadajú v sále Kultúrneho domu v Lučatíne v sobotu 8. septembra 2012 už 18. ročník súťaže v mariáši. Prezentácia sa bude konať od 8.00 do 9.00 hodiny. Začiatok akcie je naplánovaný o 10.00 hod. Na víťaza čaká 100,- €, pripravení sú však aj ďalšie ceny. Pripomíname, že víťazom vlaňajšieho 17. ročníka sa stal Ján Duda, ktorý zastupoval farby domáceho LMK.

LMK

Pre záhradkárov

Príroda tou najlepšou učiteľkou

Po jednej z najteplejších jarí v posledných rokoch nás vraj čaká nadpriemerne teplé leto. Ale môžu prísť aj prudké zmeny počasia, búrky, privalové dažde. Tie si Lučatín veru dobre pamätá a aj škody, ktoré narobili. Naši predkovia boli múdri, svoje polia a ostredky v kopcoch mali naprieč, aby voda nezmyvala zem a úrodu. Dnes je okolo nás veľa plôch, ktoré sú nezakryté, svahy sú nepokosené a po vysokej zľahnutej trávě stečie voda raz-dva, nič ju nezadrží. A potom je potok plný blata, konárov a občas aj všelijakého haraburdia. Voda tečie kadiaľ môže a narobí veľa škody. Vždy, keď je pôda holá, nezakrytá, je po daždi v lepšom prípade blato, ale bývajú aj väčšie škody. Veď keď necháte na okne kvetnák s kvetmi a zem nezakryjete machom, alebo kamienkami, po prudkom daždi môžete umývať zašpinené okná.

Ale zakryť voľnú pôdu je dobre aj inak. Keď je veľké sucho, môžete v záhrade polievať koľko chcete, z voľnej zeme sa voda za chvíľu odparí. Všimnite si, že v prírode sú všetky miestiečky pokryté nejakým porastom, popadanými listami alebo ihličím. Tak zase spomínam to známe mulčovanie, zakrývanie obrobenej pôdy

trávou, kôrou a podobne. V zeleninovej záhrade môžete použiť hocičo, tam tak na kráse nezáleží, ale kvetinovú záhradku chcete mať určite krásnu aj na pohľad a suché seno, či papier by sa tam veľmi nehodil. Veľmi obľúbené sú kamene, kôra, aj rôzne zafarbená. Je to efektne, ale aj dosť drahé. Ale našťastie okolo Lučatína rastie dosť ihličnatých stromov a šišky z nich sú priam ideálne na zakrytie pôdy okolo ruží, plamienkov alebo aj kríkov. Okrem toho, keď zaprší, alebo ich polejete, nasiaknu a vlhkosť sa v nich dobre drží. Už som videla nejednu záhradku takto upravenú a bolo to veľmi pekné.

Niektorí odborníci zase odporúčajú zmeniť pestovaný trávnik na lúku. Z krátko strihaného trávniku sa voda vyparuje veľmi rýchlo, koreňky sú odkryté a treba ho často a výdatne polievať. Sú špeciálne trávne zmesi na lúku, plné kvetov, ktoré sa kosia, či strihajú dvakrát, či trikrát. A tie kvietky v trávě sú práve to, čo robí našu prírodu takou krásnou. Lúka je v našom prostredí prirodzenejšia. Dobré sa Angličanom udržiavajú ich povestné trávniky, keď ich klíma je podstatne iná ako naša. **Magdaléna Feiková – Filipová**

Pozvánka

TJ Mladost' Lučatin pozýva všetkých priaznivcov športu na tohtoročný už 22. ročník futbalového turnaja

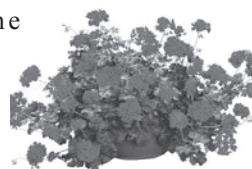
„Memoriál

Ing. Miroslava Chovana“

Uskutoční sa v sobotu 7. júla 2012 so začiatkom o 9:30 hod. na futbalovom štadióne v Lučatíne. Okrem domáceho mužstva sa turnaja zúčastnia: Sokol Hladé, Družstevník Mičiná a futbalisti z Osrbli. O občerstvení už tradične bude postarané.

Oznam

Aj tohto roku sa v našej obci uskutoční súťaž o najkrajšie okno, balkón a predzáhradku. Do súťaže bude zaradený každý rodinný dom. S výsledkami vás oboznámime v nasledujúcom čísle Lučatínskych zvestí.

Tak sme začínali...

Píšeme novodobú históriu telovýchovnej činnosti

Po dvadsiatich rokoch odmlky futbalové ihrisko za Hronom znovu ožilo. Na jeseň roku 1982 sa na MNV v Lučatíne rozhodlo o založení telovýchovnej jednoty (TJ). Zaslúžili sa o to najmä – Jozef Turčan, Ján Šutka, Ján Uhrík, Jozef Kliment, Peter Svetlík, Juraj Senko a ďalší futbalisti, končiaci svoju futbalovú kariéru po susedných dedinách. Túžili, aby svoje schopnosti konečne už mohli uplatniť v prospech svojej obce. Našli sa aj aktívni funkcionári: Pavol Filip, Jozef Slušniak, Ján Auxt, Ing. Daniel Majer, ktorí spolu s ďalšími sa s chuťou pustili do práce.

Ustanovujúca schôdza TJ sa konala 18. februára 1983. Organizoval ju prípravný výbor v zložení: Pavol Filip, Ján Šutka, Peter Svetlík, Juraj Senko a Ing. Daniel Majer. Na schôdzi členovia prijali nový názov telovýchovnej jednoty – Mladosť Lučatín - vytvorili dva oddiely: futbalový (FO) a odbor základnej a rekreačnej telesnej výchovy (ZRTV). Za predsedu TJ zvolili Pavla Filipa, za tajomníka Ing. Majera a pokladníka Júliu Vrábelovú. Predsedom FO sa stal Juraj Senko a predsedom ZRTV Emil Kováč.

Hovorí Pavol Filip, predseda TJ Mladosť Lučatín: „Začiatok bol ťažký, ale námaha nebola zbytočná. Budúcnosť potvrdí, že sme svoje sily a elán nevynaložili len pre športové povznesenie našej obce. Podarilo sa nám ľudí aj trochu „prebudiť“ a zapojiť ich do ďalšej kultúrnej a politickej činnosti“.

Začiatok bol naozaj ťažký. Potrebné boli najmä financie, ktoré ČSZTV poskytlo len v minimálnej hodnote. Futbalisti i ostatní členovia TJ si pomáhali brigádami a najmä zberom železného šrotu. Pre potreby TJ si

Horný rad zľava: J. Slušniak, J. Šutka, I. Šišiak, P. Ďurčík, I. Slušniak, J. Senko, P. Svetlík, J. Kliment, J. Auxt, P. Filip, dolný rad zľava: M. Vrbický, T. Fúdor, P. Šišiak, J. Šutka, J. Oboňa, J. Mrvík, P. Náter, J. Lamper,

nevyhnutný autobus zakúpili zo zbierky niektorých členov. Ťažkosti boli aj s hráčskym kádrom, s prestupmi, výstrojom a s loptami.

Ohromný elán niektorých členov, ktorých neúnavne viedol Pavol Filip, však prekonalo počiatkové ťažkosti. Do súťaže roční-

ka 1983/84 prihlásil Lučatín tri družstvá - mladších žiakov, starších žiakov a dospelých.

Zo spomienok Jána Auxta, tajomníka FO Mladosť: „Som rád, že sa nám, súčasníkom, podarilo obnoviť a vzkriesiť športový život v obci. Začalo sa to futbalom. Naši poprední hráči však majú svoje naj-

lepšie futbalové roky za sebou, preto je dobré, že sme pre šport podchytili aj mladých žiakov. Zatiaľ musíme byť trpezliví a ak prídu aj slabšie výkony, diváci iste pochopia - čo sa za dvadsať rokov zmenilo, nedá sa dobehnúť za 3 - 4 roky.“

Ján Šutka

Vydarená sezóna 2011/2012 TJ Mladosť Lučatín

Po rozpačitom začiatku sezóny a prvých 4 prehraj za sebou prišli chvíle lučatínskoho futbalu. Nasledovala šnúra 8 výhier po sebe. Posledné dva zápasy sme hrali s lídrami tabuľky. S Hroncom sme doma uhrali remízu

a nakoniec v poslednom zápase sezóny sme prehrali s postupujúcim Jasením.

V konečnej v tabuľke I. triedy sme skončili na peknom 5. mieste s 42 bodmi, skóre v náš prospech 67:53, z 26 zápasov

sme vyhrali 13, čo je pozitívne. Dokonca náš hráč Paľo Zlevský sa stal s 18 gólmi kráľom strelcov v ročníku 2011/2012 I. triedy.

Jarnú sezónu sme začali s novými dresmi, s prerobenou a zastrešenou tribúnou a s chuťou bojovať. Verím, že nám elán zostane aj v novej sezóne 2012/2013.

Chcem sa poďakovať výkonnému výboru, našim priaznivcom a divákovi za aktívnu podporu, bez vás by to určite nešlo.

Ja ako predseda sa po oslavách 80. výročia založenia lučatínskoho futbalu pre pracovnú vyťaženosť musím s funkciou predsedu rozlúčiť. Bolo mi potešením spolupracovať s takými skvelými ľuďmi, spravili sme všetko, čo bolo v našich silách, verím, že je to za nami aj vidieť. V budúcej sezóne už ako člen výboru TJ Mladosť Lučatín našim futbalistom, stolnotenistom ako aj cvičiacim ženám, členom našej TJ naďalej a rád pomôžem.

Marek Vojník

LUČATÍNSKE ZVESTI Noviny o dianí v Lučatíne, ročník VI., číslo 2. Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností obec Lučatín. Redakcia: Jana Šutková, Marián Piši, Jarmila Kováčová, Anna Chovanová. Grafické spracovanie: Marta Pokošová. Tlač: Tlačiareň D&M Slovenská Ľupča. E-mail: obeclucatin@stonline.sk

Bodka na záver

*Aká je mužská predstava romantiky?
Futbalový štadión osvetlený sviečkami.*

OBEČNÁ KRONIKA LUČATÍN (5)

(Pokračovanie z minulého čísla)

Vojnové udalosti od 31. decembra 1944 do 22. marca 1945

- 31. 12. 1944 nariadené odovzdať rádiá na notársky úrad.
- 2. 1. 1945 prišlo veľa maďarského vojaka s proviantom, priviezli aj konské sáľamy a viršle. Vtedy sme prvý raz jedli koňacie mäso.
- 17. 1. 1945 bol zastrelený maďarskými vojakmi náš občan Ferdinand Zadubec na ceste v zákrute nad dedinou pod Bukovinkou. Vojaci ho viedli po predchádzajúcom vypočúvaní v škole a zastrelili ho pre nadržovanie s partizánmi. Ráno ho našiel Metód Svetlík. Ostala po ňom vdova a tri siroty.
- 18. 1. 1945 bol postrelený a na následky zranenia aj podľahol 18-ročný Teodor Šimko z Moštenice. Menovaný plnil úlohu partizánskej spojky, mal doručiť po dohovore odkaz pre maďarských vojakov, ktorí strážili most, o ich plánovanom prechode k partizánom. Medzitým došlo k nečakanej výmene stráže a chytili ho. Viedli ho na výsluch, ale im ušiel popri Konderovie dome č. 119 smerom do hôry. Dарило sa mu kľučkovaním unikať nepriateľským guľkám, ale nanešťastie, pár metrov od hôry ho zasiahla guľka do nohy. Týraním ho umučili k smrti, zomrel v ten deň v Medzibrode, kde ho medzitým previezli na výsluch.
- 12. 2. 1945 prepadla 7-členná skupina 15. oddielu maďarský štáb v dedine a jeho príslušníkov zlikvidovala.
- 14. 2. 1945 príslušníci partizánskeho oddielu 1. čs. partizánskej brigády pod vedením Suchunina počas nočného prepadu nepriateľskej posádky v Lučatíne - za organizátorskej súčinnosti našich občanov - zajali 33 maďarských vojakov a dvoch dôstojníkov. Ukoristili 22 pušiek, 7 pištolí, dva povozy s potravinami a štyri kone.
- okolo 19. - 20. 3. 1945 sa blížila fronta, strelbu bolo počuť stále bližšie a bližšie.
- pravdepodobne 20. alebo 21. 3. 1945 po odvolaní služby na železničnej stanici, Nemci zničili trať na úseku Medzibrod - Lučatín. Rušeň ťahal za sebou veľký železný hák, ktorý pretrhol - lámal drevené podvaly. Bol to veľký lomoz, hrmotom sa ozývala celá dolina. Smutný to bol pohľad na zničenú trať, po ktorej nepri-de aj dva mesiace žiadny vlak. Pre veľkú skupinu našich „štrekárov“ to bola boľa-

vá srdcová záležitosť. Ich dielo, ktoré udržiavali desiatky rokov, fašisti rýchlo zničili. Zničili aj všetky telefónne stĺpy popri trati. Vzдор a smútok sa zračil na tvárach nielen „štrekárov“, ale aj ďalších občanov.

- 22. 3. 1945 zranilo starenku Ličkovú -Robkovú. Zraneniam podľahla 23. 3. 1945. Nemci pred ústupom vyhodili železničný mostík na Kutinskom potoku. Nálož bola taká silná, že úlomok koľajnice preletel asi 50 metrov a padol na dom. Prerazil strechu a strop starého dreveného domu a spadol na ležiacu starenku v posteli.

Skoro všetky bojové akcie v Lučatíne a okolí uskutočňovali príslušníci 1. čs. partizánskej brigády J. V. Stalina, ktorej velil známy ruský partizán A. S. Jegorov. Takmer všetci partizáni z Lučatína bojovali v tejto brigáde.

Slovenské národné povstanie bolo skúškou morálky a odvahy. Naši občania sa prejavili ako vlastenci a táto vlastnosť dominovala v tom čase nad ostatnými záujmami. V tomto zložitom období sa dobre osvedčil aj Ondrej Saniga vo funkcii starostu, či vládneho komisára obce.

Deň oslobodenia

Bol piatok 23. marca 1945. Pekné marcové ráno, sneh už nebol. Na poliach, ktoré sa tiahli do svahu Hacna, boli kôpky hnoja. Dopoludnia sa už ozývala sporadická strelba. To sa už plazili dolu Hacnom a Brdom prví sovietski vojaci a schovávali sa za kôpky hnoja a poza stromy. Popod Sokol ich prešikoval náš rodák Ján Majer, ktorý býval v tom čase v Medzibrode. Obišli tak úsek cesty v úžine povýše dediny, kde boli fašisti dobre opevnení v zákopoch, ktoré kopali naši občania. Útok zbokú ich prekvapil. V dedine ostali len maďarskí vojaci a jeden nemecký tank, ktorý ešte aj v tento deň vychádzal z úkrytu pod bránou v dome vdovy Šefrankovej č. d. 107, na podporu obrany v úžine. Pod Strážou vystrelil niekoľko rán, lebo nemal dosť streliva a vrátil sa späť do úkrytu. Na dedinu dopadlo niekoľko mín a delostreleckých granátov. V noci na 23. 3. 1945 zabil delostrelecký granát starenku Balkovicovú.

Podpálené domy

Ľudia sa väčšinou poschovávali v pivniciach. Strelba silnela a v tom prišlo niečo strašné. Vysoké plamene vyšľahli pred oboedom v Kutine, zo zadu od Kubačkov č. d. 102. Maďarskí vojaci poliali benzi-

nom drevené staviská tesne pred ústupom, ako pomstu za pomoc partizánom. Ľudia vynášali aj počas strelby z horiacich domov čo sa dalo. Našťastie nikto z nich nebol zranený. Hasiť sa nedalo, veď životy boli vzácnějšíe.

Domy úplne zhoreli, okrem jedného kamenného domu č. 102. Ešte za tmy šľahali plamene, ale to už boli sovietski vojaci v dedine, ľudia vyšli z úkrytov a radostne vítali osloboditeľov. Úľava od strachu pomínula, aj keď časť rodín prišla o všetko. Ale to ešte nebol koniec zla. Iste v týchto chvíľach nikto netušil, že sa ešte môže prihodiť niečo zlého, veď dedina už bola oslobodená. Oslobodila nás Sovietska armáda.

Domy v Kutine ešte dohárali, keď okolo 18,00 hodiny večer začali horieť domy na hornom konci. Fašisti ešte od Slovenskej Ľupče strieľali na dedinu zápalnými minami. Jedna z nich spadla do sena. Hasiť pomáhali aj sovietski vojaci. Drevené domy a hospodárske budovy zhoreli úplne. Na murovaných obydliach zhoreli strechy, v niektorých prehoreli aj stropy a vnútorné zariadenie. Zahynulo aj niekoľko kusov dobytky. Ľudia prežívali veľkú radosť z oslobodenia, ale viacerí zároveň aj veľký zármutok nad stratou obydliach, vnútorného vybavenia a šatstva. Niektorí aj nad životom svojho blízkeho.

O posledných dňoch okupácie si A. Hrudkayová okrem iného zapísala:

„Dňa 22. 3. 1945. Deň bol strašnejší ako ostatné dni predtým. Maďarskí vojaci odstreľovali z diel blížiacich sa Rusov a Rumunov. Aj pred našim dvorom bol zasadený jeden kanón. Pred večerom sme zanesli ešte niekoľko batohov od Chovanov do sklepu... Večer okolo 21,00 hodiny odišli poslední delostrelci z dediny. Mama s Markou a Katkou išli spať do pivnice u notárov. Ja som zostala s tatom doma. Asi okolo jednej v noci som sa zobudila na strelbu, Rusi strieľali miny na dedinu. Vyskočila som z postele a stala som si medzi dvere. Do rána som ešte raz musela vstať z postele pri ďalšej strelbe (poznámka kronikára: „Rumuni postupovali len poza Hron smerom na Bystricu“). Dňa 23. 3. 1945 Maďari, zasadení v dedine, strieľali z guľometov. Otec nadával na maďarských vojakov, že dávajú taký veľký odpor. Keby mal nejakú zbraň, bol by hádam sám šiel strieľať Maďarov... otvorila som trochu dvere a v tom prišiel jeden maďarský vojak a pýtal si trošku vody.

Bol na smrť unavený, dala som sa mu napiť, vyšiel z kuchyne a videla som, ako z humna vyšiel ruský vojak s namiereným automatom. Ja som sa zľakla, cúvla som hneď nazad a za mnou aj maďarský vojak. Utekala som do izby a vojak za mnou. Cítila som, že ostat' s maďarským vojakom bolo by nebezpečné, prešla som chytro do komory. Vojak ostal v kuchyni. Otec nestratil duchapritomnosť. Stal si medzi dvere a díval sa, čo robia ruskí vojaci. Volal na nich, aby nestríeľali, aby išli dnu. Maďarský vojak cítil smrteľnú úzkosť. Oblokom nemohol vyskočiť, ved' okná vedú do dvora. Asi za dve minúty bol ruský vojak v kuchyni. Ten pocít, aký mal v tejto chvíli Maďar a ktorý sa mu odzrkadľoval na tvári, majú ľudia, ktorí ťažko umierajú. Tvár mal celú zapotenú. S plačom volal mamička moja a božekajúc hovoril Rusovi „zastrelíte ma, zastrelíte ma“. Môj otec mu hovorí, aby sa nebál, aby pozhadzoval dolu zbraň. To samé mu kázal aj ruský vojak, ale najprv sa ho spýtal, či má „časy“. Nemal. Trochu sa upokojil, s plačom odhadzoval od seba všetko od zbrane. Hneď na to dovedol druhý ruský vojak zase jedného, už odzbrojeného Maďara, ktorého zajal v záhrade...kuchyňa už neostávala prázdna. Stále prichodili noví a noví ruskí vojaci, každý s automatom. Jednému sa zapáčili otcove bagandže a hovoril mu „chorošo botínky“, bolo by mu ich treba zobrať, ale druhý na to povedal, ale nechaj mu ich tak... Už sa začalo stmievať, keď mi hovorí otec, aby som išla von pozrieť... Na ulici bola tuhá strel'ba. Bolo počuť aj jaskanie. Hneď na to doniesli do kuchyne zraneného Rusa, poraneného na ruke. Poviazali mu ruku a uložili na strožliak v kuchyni. V tom začala nová hrúza, začala na hornom konci horieť dedina. Ostala som spolu s otcom star' bezradná v kuchyni, ktorá bola ešte plná ruských vojakov. Jeden Rus pýtal vody, podávajú mu, nešťastne som zachytila stolec, na ktorom mal položenú ruku ranený Rus. Hrozne zakričal... Prišlo mi na rozum, aby som išla do notárov povedať, že horí, keďže stade nik neprichodil. Bojazlivo vybehla som na ulicu celú osvetlenú a plnú ruských vojakov a pobežujúcich civilov, ktorí podávali vojakom ruky, zdraviac ich pritom „Zdrávstvujte a vítajte kamaráti“... jedným doniesli mäsovú polievku, potom som im ja dala mlieka. O polnoci ostalo ticho. Šla som podojiť kravu, vymietla kuchyňu, trochu zavečerala fizolni a išla som spať“.

Účastníci Slovenského národného povstania

So zbraňou v ruke bojovali za našu slobodu na povstaleckých frontoch títo naši občania ako partizáni: Bobák Jozef, Brna Július Ján, Filip Vladimír, Fraňo Ján Štefan, Fraňo Pavel, Gregor Štefan, Kliment Július, Karaska Vojtech Ján, Kramla Rudolf, Ján, Mikloško Štefan, Pliešтик Vojtech, Svetlík Metód, Šefranko Vojtech,

Turčan Michal, Turčan Jozef, Uhrík Ján, Uhrík Július, Hrudkay Ján.

Prehľad partizánov, ktorí bojovali v Slovenskom národnom povstaní v rokoch 1944 – 1945 - obdobie účasti

Bobák Jozef, partizán - september - koniec vojny, **Brna Július Ján**, partizán - 13.9.1944 - 30.10.1944 a od 25.1.1945 - koniec vojny, **Filip Vladimír**, partizán - august - koniec vojny, **Fraňo Ján Štefan**, partizán - 8, **Fraňo Pavel**, partizán - 9, **Gregor Štefan**, partizán - 8, **Kliment Július**, partizán - 9 - 30.11.1944 a od 1.2.1945 - 28.3.1945, **Karaska Vojtech Ján**, partizán - 28.8.1944 - 3.9.1944, **Kramla Rudolf**, partizán - 8, **Lupták Ján**, partizán - 9 - 29.10.1944 a od 9.2.1944 - 30.3.1945, **Mikloško Štefan**, partizán - 8, **Pliešтик Vojtech**, partizán - 25.8.1944 - 2.4.1945, **Svetlík Metód**, partizán, 9 - 1.11.1944, **Šefranko Vojtech**, partizán - 9 - 30.10.1.1.1945 - koniec vojny, **Turčan Michal**, partizán - 1.1.1945 - koniec vojny, **Turčan Jozef**, partizán - 1.1.1945 - koniec vojny, **Uhrík Ján**, partizán - 28.8.1944 - 2.1.1945, **Uhrík Július** partizán - 8 - 24.3.1945, **Hrudkay Ján**, partizán - január – február Kratšie pobudli v horách - obyčajne pre chorobu - ešte ďalší: **Dianiška Emil**, **Horvát Zolo**.

Obete vojny 1944 - 1945

Karaska Ján Vojtech - padol ako 26-ročný hneď v prvých dňoch povstania v priamom boji pri dedine Strečno dňa 3. 9. 1944. Pochovaný je na vojenskom cintoríne pri Vrútkach hrob č. 477 dlhý rad. Matka vdova v ňom stratila jediného živiteľa **Fraňo Anton** - bol zastrelený ako 23-ročný pri prepade v obci Hiadeľ, 17. 2. 1945. Gul'ka ho zasiahla do oka **Zadubenec František** - 17. 1. 1945 **Katarína Luptáková Kukučkovie**, rod. **Grešová** č. d. 96 - 12. 2. 1945 **Mária Ličková Robková**, rod. **Abrahámová** č. 91 - 23. 3. 1945 **Filip Ján** - rodák z Lučatína, padol v Anglicku dňa 13. 7. 1944 ako 26-ročný letec 311. čs. stíhacej perute britských kráľovských leteckých síl (RAF) a je pochovaný vo Weston Mill Cemetery Plymouth, hrob č. 18439 v Anglicku. Dňa 24. 3. 1945 ho zabil delostrelecký granát. Bol paholkom u Muránskych **Šutková Anna od Balkovicov** - v noci dňa 23. 3. 1945 ju zabil delostrelecký granát **Fraňo Július** nar. 17. 1. 1911 dňa 17. 2. 1945 v obci Hiadeľ mu odstrelili tri prsty - dva na pravej, jeden na ľavej ruke.

Iné obete

Počas okupácie boli zastrelení partizánmi štyria nemeckí a asi traja maďarskí vojaci. Pochovali ich na miestnom cintoríne. Počas oslobodzovania dediny padli z nepriateľskej strany asi ďalší dvaja maďarskí vojaci. Zo strany osloboditeľov položili svoje životy traja sovietski vojaci, všetci padli na hornom konci. Pochovaní boli na

miestnom cintoríne, neskôr prevezení na spoločný cintorín do Zvolena.

Vojnové škody

Pri požiari v časti Kutina zhorelo 8 domov úplne a jeden čiastočne, spolu 9 domov. O prístrešie prišlo 13 rodín s počtom 49 ľudí. Na hornom konci zhoreli úplne 4 domy, čiastočne 11 domov, spolu 15 domov. O prístrešie prišlo 15 rodín s počtom 52 ľudí. Spolu zhorelo 24 domov, o prístrešie prišlo 28 rodín s počtom 101 ľudí. Okrem toho boli bojovými udalosťami poškodené tri domy a budova ľudovej školy. Z toho dva domy boli neobývateľné. Dve rodiny prišli o prístrešie s počtom 9 ľudí. Poškodený bol aj obecný most cez Hron, premávka po ňom nebola možná. Spolu prišlo o strechu nad hlavou v dôsledku požiarov a bojových udalostí až 110 občanov, čo je jedna šestina z celkového počtu obyvateľov.

Zoznam rodín postihnutých požiarimi a bojovými akciami a prehľad o zhorených a poškodených domoch – jar 1945

A. Zoznam pohorelcov:

č. d. 104 **Lupták Jozef** - úplne zhorel, 103 **Fraňo Michal** - úplne zhorel, 103 **Šišiak Július** - úplne zhorel, 102 **Stanková Emília** - strecha na dome a hosp. stavby, 101 **Fraňová Cecília** - úplne zhorel, **Bobáková Olina** - úplne zhorel, 100 **Filip Michal** - úplne zhorel, **Roštár František** - úplne zhorel, 99 **Filip Jozef** - úplne zhorel, **Šefranková Anna** - úplne zhorel, 93 **Svetlík Juraj** - úplne zhorel, **Mikloško Štefan** - úplne zhorel, 92 **Dianiška Ján** - úplne zhorel

Na hornom konci:

č. d. 6 **Lakomčíková Emília** - strecha nad maštálou a stodola, 7 **Lakomčík Ondrej a spoločníci** - strecha na dome a hospodárske staviská, 8 **Longauer Eudovít** - čiastočne, 9 **Šefranko Ján** - strecha na dome a hospodárske staviská, 10 **Boboková Irma** - strecha na dome a hospodárske staviská, 11 **Karasková Anna** - úplne zhorel, 12 **Majer Ján** - úplne zhorel, 13 **Boboková Mária** - strecha na dome a hospodárske staviská, 14 **Kasa Ján** - strecha na dome a hospodárske staviská, 15 **Šefranková Irma a soločníci** - strecha na dome a hospodárske staviská, 16 **Baniatová Anna** - strecha na dome a hospodárske staviská, 17 **Šutka Ján** - strecha na dome a hospodárske staviská, 19 **Dvorská Emília a Zadubencová** - strecha na dome a hospodárske staviská, 21 **Greksa Adam** - úplne zhorel, 22 **Muránsky Jozef a spoločníci** - úplne zhorel

B. Poškodené domy bojovými udalosťami:

č. d. 91 **Ličko Ladislav** - polovica domu zbúraná – neobývateľný, 121 **Lakomčík Juraj** - čiastočne zbúraný – neobývateľný, 90 **Harvan Jozef** - čiastočne zbúraný, **budova školy** - zničená strecha, rozbité okná, 97 **Rojík Ján Rojko** - čiastočne poškodený.

Poškodené boli aj viaceré domy na dolnom konci (rozbité okná, dvere, poškodená krytina) ako dôsledok tlakovej vlny, keď vyhodili železničný mostík na Kutinskom jarku a ojedinele aj v inej časti dediny. Ich zoznam a rozsah škôd je spracovaný v samostatnom zozname.

Udalosti z okolitých dedín

Veľký požiar bol 2. 11. 1943 v Hiadli. Úplne zhorelo 45, resp. až 48 domov. Bývalo v nich 59 rodín s počtom 270 obyvateľov. Pri kameňolome v Moštenickej doline zastrelili fašisti dňa 18. 3. 1945 štrnásť osôb. Na Hôrke v Slovenskej Ľupči fašisti postrelili v novembri 1944 až 30 osôb.

Oslobodenie - päťdesiate roky

Obdobie rokov 1945 – 1950 bolo v našej obci nesmierne bohaté a rozmanité. Opísať ho v celej šírke si vyžaduje všestranného pozorovateľa a pisateľa. Ani to ešte nezaručuje nielen pravdivosť zápisu, ale predovšetkým jeho hĺbku a zmysel života našich predkov. Z týchto dôvodov som volil formu zápisu tak, ako ho prežívali pisatelia zápisníc zo zasadnutí obecného zastupiteľstva - miestneho národného výboru. Lebo spracovať toto obdobie do súvislého textu by vyžadovalo viac popísaných strán a pritom by nemuselo natoľko vystihovať časový, skutočný odraz riešenia problematiky tých rokov. Aj orientácia v obsahu je pri použitej forme jednoduchšia. Verne zachytiť kolorit zápisov tej doby, použil som slová a vetné spojenia tak, ako sú uvedené v zápisoch a označil som ich úvodzovkami.

Toto obdobie - tým viac, keď k nemu ešte pridáme aj rok 1944 - môžeme nazvať pre Lučatin obdobím prelomovým, keď zápasilo dobro so zlom, nové so starým (pozn. kronikára).

ROK 1946

Zápisnica z 27.2.1946

- Upravuje odmeny - so spätnou platnosťou - a dopĺňa Obecny organizačný štatút, lebo obec môže odmeny a platy realizovať len v súlade so štatútom.

	Doterajšie	Upravené	
Starosta	480,-	4 000,-	odmena
- predseda MNV			
Námestník	180,-	1 000,-	odmena
- podpredseda			
Pokladník	420,-	630,-	odmena
Pôrod. baba	400,-	1 000,-	odmena
Doručovateľ	1 000,-	7 200,-	plat

- Na tomto zasadnutí boli prítomní: Jozef Filip ml., - predseda, Michal Dvorský, Jozef Kubečko, Jozef Kučera, Jozef Filip st. - železničiar, Pavel Bobák, Fraňo Ján Štefan, Ondrej Saniga, Ján Šefranko, Šimon Chaban, Emil Uhrík - pokladník,

Ján Rojik, Jozef Muránsky, Peter Uhrík, Štefan Krutošík - tajomník MNV, Ján Gregor - náhradník.

- Hradenie bystriny Kutina. Obec sa zaväzuje (na základe odsúhlasenia pohorelcov - majiteľov pozemkov, ktorí dajú pozemky zdarma k dispozícii pod úpravu a uloženie stavebného materiálu), že obec prispeje na regulačné práce, a to: 10% na stavbu a 3% na jej udržiavanie.
- Obec sa zaviazala vydať reverz na zabezpečenie úhrady nákladov na reguláciu Kutiny.

Zápisnica zo 14. 3. 1946

- Trvá na žiadosti o prídelenie lesného majetku zo štátnych lesov.

Zápisnica z 5. 4. 1946

- Bol opravený úrad a byt na trovy všetkých troch obcí (Lučatin, Moštenica, Hiadeľ).
- Vykopané mŕtvolky sovietskych vojakov ČA, vyhotovené tri truhly a prevoz do spoločného hrobu vo Zvolene.
- Odovzdať jeden kus dobytku na verejné zásobenie. Vyzvať na dobrovoľné plnenie - kto má viac kusov.
- Do núdzovo postaveného baráku majú ísť bývať tieto rodiny: Michal Fraňo, Jozef Lupták, Ján Dianiška, Oľga Bobáková, Juraj Svetlík, Július Šišiak, Cecília Fraňová, a vdova Mária Konderová. Spolu 8 rodín. Súčasne zamieta žiadosť Kolomana Eremiáša, ktorý má možnosť bývať u svojho zaťa Jozefa Chabana.
- Určuje poplatok za bubnovanie: 30,- Kčs od cudzích občanov
20,- Kčs od svojich - miestnych.

Zápisnica z 5. 5. 1946

- Predseda „bývalých urbarialistov“ píše na MNV: odstrániť smeti a špinu, úprava ciest. Z nedostatku peňazí rozhoduje: 1. Naturálne plnenie - prácu pre mužov a ženy od 18 do 60 rokov. Z každej rodiny odpracuje jeden člen: tri dni ručnej práce, alebo záprah - 1 deň. 2. Povinnosť: - upraviť pred svojim domom, - zachytiť močovku vo dvore, aby nevytekala na priedom, - opraviť poškodené mostíky do dvorov, - opraviť brány a ošarpané ploty, aby vzhľad obce netrpel týmito nedostatkami.
- Ustanoviť poľného hájnika, ktorý by svoju funkciu riadne zastával a majetky občanov pred poľnými priestupkami hájil. Výber urobí Rada MNV.

Zápisnica z 28. 6. 1946

- Ruší distribučnú komisiu (predsedom Kubečko) naposledy rozdeľovali listky na farbiarčinu - každej rodine po 1,5 metra, túto prácu bude vykonávať predseda MNV spolu so štyrmi členmi MNV.
- Schvaľuje záverečný účet za rok 1945, príjmy 143 363,45 Kčs, výdavky 131 784,65 Kčs.
- Obecný gazda Ondrej Saniga organizuje práce na úprave ciest a podobne.

Zápisnica zo 14. 9. 1946

- Plat Cecílii Chmelíkovej - kancelárskej pomocníčke vo výške 1200,- korún.
- Schválená koncesia pre Jána Oravca
- Jozef Filip ml. sa vzdáva predsedu, lebo odchádza z Lučatina, do reorganizácie MNV sa vedením poveruje doterajší podpredseda Michal Dvorský (*ale v ďalšom zápise z 15.10. je uvedený ako predseda, pozn. kronikára.*)
- Obec navštívila komisia z poverenia hospodárstva a Štátneho výskumného ústavu Košice. Preskúmala obecné pasienky a urobila aj rozbor pôdy. Komisia bude odporúčať rozšírenie pasienkov o tie plochy, ktoré tomu vyhovujú.
- Odchádza krčmár Šiman, krčmu preberá Ján Oravec.

Zápisnica z 15. 10. 1946

- Plénum má 15 členov.
- Odsúhlasil rozpočet na rok 1947.
- Zvyšuje ročný cestovný paušál prednostovi úradu MNV z pôvodných 2184,- korún na 5 615,- korún. Na paušál prispeje Lučatin 38%, Hiadeľ 30%, Moštenica 32% podľa doterajšieho príspevkového kľúča.
- Súhlasí so zriadením „Detskej opatrovne“ vo voľnej triede základnej školy a prispeje 2 000,- korunami na zariadenie a ročne bude prispievať po 1 000,- Kčs.
- Obec dostala od Poverenia financií podporu na opravu mosta - píše sa v liste z ONV. Postavia sa všetky dočasné piliere.

Zápisnica z 26.10.1946

- Príspevok na výstavbu meštianskej školy v Slovenskej Ľupči neodsúhlasilo, lebo nemá peniaze ani na záprahy, a tie sú potrebné na dovoz stavebného materiálu k mostu a regulácii Kutiny.

Zápisnica z 13. 12. 1946

- Zriaďuje komisie: stavebnú, sociálnu a komisiu pre telesnú a brannú výchovu: **Stavebná komisia:** Ján Chaban, Pavel Filip, **Sociálna komisia:** Štefan Lupták, Michal Dvorský, Jozef Filip st., Ján Gregor, Ján Kasa, **Komisia pre telesnú a brannú výchovu:** Jozef Muránsky - predseda, Kornel Maróthy - referent
- **Zloženie MNV:** členovia Rady: Šimon Chaban - vedený ako predseda MNV, Jozef Muránsky ml., Michal Dvorský, Ján Gregor, Štefan Kereš, Emil Uhrík č. d. 58, **členovia Pléna:** Ján Filip, Jozef Kubečko, Štefan Lupták, Ján Šefranko, Ján Kasa, Cyril Konder, Jozef Turčan, Ernest Slobodník, Jozef Filip st.
- Obecné pozemky, ktoré doteraz malo v prenájme Pasienkové spoločenstvo, boli dražbou znovu vydané na tri roky do prenájmu Pasienkovému spoločenstvu.
- Odsúhlasil podporu 50,- Kčs na stavbu Pomníka padlým partizánom v Uhrovci
- Hralo sa divadlo už za Oravca.

ROK 1947

Zápisnica z 1.2.1947 - z prvého riadneho zasadnutia Pléna MNV

- Oslobodení od platenia hasičskej dávky za roky 1945 a 1946 sú rodiny, ktorým počas bojov zohoreli budovy do základu: Ľudovít Longauer, Ján Majer, Emília Dvorská č. d.19, Adam Grexa, Mária Muránsky, Kasa Ján, Dianiška ml., Jozef Filip, Cecília Fraňová, Jozef Lupták, Ján Lakomčík č. d. 121. (Z neznámych dôvodov chýbajú mená ďalších rodín takto postihnutých. *(Viď časť o pohorelcoch v roku 1945, pozn. kronikára).*)
- Pamätná kniha. Krutošík nevie udať, kde sa podela pamätná kniha, ktorá už bola vedená! Vedením bol poverený Krutošík. Zvolili Letopiseckú komisiu v zložení: Štefan Lupták, Jozef Muránsky ml., Jozef Filip st., Šimon Chaban.
- Na každej tanečnej zábave a divadelnom predstavení má byť pristavená hasičská hliadka za 50,- Kčs. Na zábavu sa vyšle vždy aj jeden člen Rady MNV a odmenu 50,- Kčs - s cieľom kontrolovať vstupenky.
 - Ľudia v „Singapúre“ mrznú!
 - Škola nie je opravená!
- Žiadať správu železníc, aby dala zaviesť elektrické osvetlenie na železničnú stanicu, aby sa ľudia nemuseli brodiť v blate. *(Výsvetlivka: Singapur - takto nezvykle, ale možno priliehavo pomenovali dočasnú hromadnú ubytovňu pre pohorelcoch. Bol to drevený montovaný objekt, postavený na pohorenísku po Dianiškovie dome. Nevie, kto tento názov vymyslel, pravdepodobne niekto z nás - šarvancov? Pozn. kronikára).*
- Zloženie MNV: Šimon Chaban - predseda, Ján Šefranko - popredseda, Jozef Muránsky ml., Ján Gregor, Ján Kasa, Štefan Kereš, Jozef Turčan, Ján Filip (papierkaš), Krutošík, Ernest Slobodník, Jozef Filip st., Štefan Lupták.

Zápisnica z 12. 4. 1947

- Stavba mostu.
- Na ohradenie cintorína bolo osadených 100 stĺpov - železničných podvalov.
- Záverečný účet za rok 1946:

príjmy	140 834,40
výdavky	114 898,05
prebytok	25 936,35
- Konštatuje, že ovce už boli na paši.

Zápisnica z 26. 4. 1947

- Zriaďuje sa „obecná komisia čistoty“.
- Konštatuje, že píla *(píla pri železničnej stanici, pozn. kronikára)* platí všetky dane do Slovenskej Ľupče a dáva žiadosť o nápravu na Poverenieťstvo financií Bratislava.
- Obecné pozemky - (viď zápisy z 8.6., 22.6. a 9.11.1947) odpredaj len časti pozemku, nepredaná časť ostáva naďalej pre „mrchovisko“, aj tá, kde si občania kopú hlinu.

Zápisnica z 18. 5. 1947

- Zriaďuje sa miestna kontrolná komisia predsedá komisie - Cyril Konder, za zväz poľovníkov - Jozef Muránsky ml., za

JSSR - Ján Bobok, za železničiarov - Cyril Konder (je aj predsedom), za kovorobotníkov - Štefan Lupták, za poľnohospodárov - Ján Gregor *(JSSR - Jednotný sväz slovenských roľníkov - pozn. kronikára.)*
- Poľný hájnik má povinnosť oznámiť každého, kto škodu zapríčiní a má právo zajať dobytok, ovce, kozy, husy a má právo brať zálohy: Taxa: kôň, dobytok 20,- Kčs, ovca, koza 10,- a od husi 5,- Kčs. Ak ujde dobytok z paše a zapríčiní škodu, náhradu škody hradí obecný pastier zo svojho.

Zápisnica z 8. 6. 1947

- Množia sa požiadavky občanov na zavedenie vodovodu. Prispieva k tomu nedostatok vody - suchota.
- Došlo k zmene podpredsedu - nový je Štefan Lupták.

Zápisnica z 22. 6.1947

(z mimoriadneho zasadnutia)

- O záujme odpredať časť obecných pozemkov a pozemku Ľmy Kriškovej, rod. Šefrankovej Jánovi Lakomčíkovi.
- Na pozvánke na toto zasadnutie je pri mene Kubečko dopísaná poznámka tužkou „vzdal som sa predsedu aj člena MNV“, *(myslí sa predsedu KSS, pozn. kronikára)*. A nad jeho menom je dopísané tužkou meno Michal Svetlík a v „kolonke podpis“ je Svetlíkov podpis. *(Ide asi o náhradníka, pozn. kronikára).*

Zápisnica zo 7. 9. 1947

- Oplotenie cintorína je v dezolátnom stave. Bola nám udelená podpora 5 000,- Kčs. Ostatné náklady budú kryté výberom od každého domu sa bude vyberať 160,- Kčs. Všetky práce, ručné aj povoznícke budú zadarmo. Železné stĺpiky budú osadené do betónu.
- Oprava verejnej studne pred Gondov - bola udelená podpora 4 000,- Kčs. Chýbajúci obnos zaplatia záujemci z okolia studne.

Zápisnica z 9. 11. 1947

- Š. Chaban sa vzdal predsedu MNV. Zvolený bol Muránsky Jozef ml.

Zápisnica z 22. 11. 1947

- Rieši prídel a rozdelenie kŕmnej múky pre ošípané a tiež 35 q slamy.
- Konštatuje: - došiel textil
 - má prísť pamok.
- Zvolená volebná komisia.
- Píla na Mlynčoku - majiteľ žiada vydať živnostenský list na - Pavel Žabka zo Slovenskej Ľupče.
- Zhotovená bola hromadná fotografia výboru - členov MNV pred budovou obecného úradu.
- Dom, por. č. 2, vlastní p. Krišková po rodine Šefrankovej a doživotne ho užíva František Drmaj.
- Husi poškodili elektrické vedenie - škodu zaplatia majitelia.

Zápisnica z 21. 12. 1947

- Povinne odovzdať armáde 5 q sena do 31. 12. 1947.

- Matica Slovenská - MNV sa pričíní o založenie odbočky, poverený Ernest Slobodník.
- Knižný dar americkým Slovákom a pamätný list (akcia Matice Slovenskej v Martine).
- Schvaľuje knižný dar v hodnote 500,- Kčs (z dobrovoľnej zbierky, rozdiel z rozpočtu).
- Pamätný list vďačnosti vypracuje predseda a tajomník MNV.

ROK 1948

- Zloženie MNV - počet členov 15: Jozef Muránsky - predseda, Juraj Lakomčík, Ján Kasa, Jozef Vrťo, Ernest Slobodník, Šimon Chaban, Štefan Lupták, Michal Dvorský, Štefan Kereš, Emil Uhrík, Ján Filip, Ján Gregor, Jozef Filip st., Cyril Konder, Michal Svetlík. Notársky tajomník bol Orlický.

Zápisnica z 18. 1. 1948

- Počíta sa s výstavbou novej bujačiarnie - ak bude subvencia - lebo terajšia je v dezolátnom stave, vrátane bytu opatrovateľa.
- Úprava pastvín - v rámci SRP (päťročný plán) je návrh vysadiť na nich ovocné stromky.
- Za aktívnu účasť na celoštátnej akcii „výkup obilia a zemiakov“ vyplatí zúčastneným (Ján Gregor, Štefan Lupták, Ján Bobok) po 100,- Kčs na deň (keďže od štátu dostali len po 50,- Kčs a ich denný zárobok, o ktorý prišli, je 150,- Kčs).
- Znižuje cenu za 1 m² odpredaného obecného pozemku Jozefovi Kofroňovi, na jeho žiadosť, pôvodných 12,- na 10,- Kčs za 1 m², s cieľom, aby žiadateľ svoj tehlarsky pozemok rozšíril a zväčšil.
- Voľba nového pokladníka - Štefan Kereš. Doterajší Emil Uhrík - poštový posol sa vzdal.
- Kronikár - bol zvolený nový kronikár - Emil Šefranko - roľník, terajší Kornel Maróthy sa vzdal. „Nový kronikár bude požiadany zostavením kroniky od vzniku obce až po dnešné časy. Odmena bude ustálená až po zistení, koľko času bolo treba k jej zostaveniu“.
- Vyzýva sa tajomník MNV, aby ihneď objednal novú knihu „KRONIKA“ (Uznesenie č. 7/1948).
- Most cez Hron, poškodený vojnou, „je už absolútne nevyhovujúci a môže sa každú chvíľku zrútiť“.

Zápisnica z 30. 1. 1948

- Poľovné právo na výmere 1108 katastrálnych jutár, ktoré má prenajaté Kornel Maróthy sa s jeho súhlasom rozširuje o spoločníkov: Jozef Filip ml. - technický úradník v Podbrezovej a Jozef Berec - správca pily v Slovenskej Ľupči.
- Schvaľuje rozpočet na rok 1948.
- Z listu MNV č. 31/1948, 21.2.1948 sa dozvedáme o intervencii na povereníctve techniky vo veci stavby cestného mosta cez Hron.

(Pokračovanie v budúcom čísle)